



ת"פ 60058/01/22 - מדינת ישראל-פמ"ד ע"י נגד ראמי אלקיעאן- בעצמו ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 60058-01-22 מדינת ישראל נ' אלקיעאן

לפני כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשם:
מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד רותם חזן - גרימברג
ראמי אלקיעאן- בעצמו ע"י ב"כ עו"ד נאשף דרויש
גזר דין

מבוא

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה (להלן: "סיכון חיי אדם"), הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וחבלה במזיד, עבירות לפי סעיפים 275 ו-413 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירות של הפרעה לשוטר וגרימת חבלה במזיד. לצד זאת, הנאשם כפר בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם וטען כי עובדות כתב האישום מגבשות עבירה של מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין. כנגזר מכך, נוהל הליך הוכחות מסוים שלאחריו הורשע הנאשם גם בעבירה של סיכון חיי אדם.

כתב האישום

3. מכתב האישום עולה שבתאריך 22.01.2022 בסמוך לשעה 18:25 נהג הנאשם ברכבו מסוג מזדה בכביש 40 עוקף באר שבע (להלן: "הרכב").

במועד הנ"ל נסע שוטר במסגרת פעילות אכיפה משטרתית שגרתית בניידת מתנ"א סמויה (להלן: "הניידת") בכביש 40 לכיוון באר שבע.

במהלך נסיעתו על כביש 40 עוקף באר שבע מכיוון מחלף עמק שרה לכיוון מחלף חטיבת הנגב, הבחין השוטר כי הנאשם נוהג ברכב כשהוא לא חגור בחגורת בטיחות והורה לו לעצור בצד הכביש באמצעות מערכת



הכריזה של הניידת והפעלת אורות מהבהבים.

הנאשם עצר בצד הדרך, ובעוד השוטר ירד מהניידת פתח בנסיעה במהירות גבוהה על מנת לברוח מהשוטר לכיוון מרכז ביג בבאר שבע.

השוטר חזר אל הניידת ודלק אחר הנאשם, שלא נענה להוראות השוטר שקרא לנאשם בכריזה לעצור את הרכב, תוך שגם הפעיל שוב את האורות המהבהבים של הניידת.

הנאשם המשיך בנהיגתו הפרועה והמהירה, הגיע לצומת תל שבע, שם פנה במהירות גבוהה ימינה עד שהגיע לרמזור צומת חטיבת הנגב, שם המשיך בנסיעתו המהירה, כל זאת כאשר השוטר ממשיך לדלוך אחריו ולהפעיל אורות מהבהבים.

הנאשם עבר במהירות את הרמזור לכיוון רחוב אליהו נאוו כשבזמן זה נוסעים בכביש כלי רכב אחרים בשלושת נתיבי הכביש. הנאשם נכנס בין שני רכבים בשני הנתיבים השמאליים, פגע בחלקו האחורי של רכב מסוג טויוטה (להלן: "רכב 1") שנסע בנתיב האמצעי וגרם לרכב לסטות בפתאומיות ימינה, לחתוך את הנתיב הימני ביותר ולרדת מהכביש תוך איבוד שליטה. הנאשם פגע ברכב נוסף מסוג טויוטה (להלן: "רכב 2") שנסע בנתיב הימני בצדו האחורי של הרכב. הנאשם המשיך בנסיעה עוד מספר מטרים עד שנעצר על-ידי השוטר שחסם אותו עם הניידת.

כתוצאה ממעשי הנאשם, רכב 1 ספג פגיעה בחלק האחורי השמאלי של הרכב ורכב 2 ספג פגיעה בחלקו האחורי.

תסקיר שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר של שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם כבן 22רווק, סיים 9 שנות לימוד, עזב את הלימודים ביוזמתו החל לעבוד ולסייע בפרנסת ביתו, התגורר עם משפחתו ועבד טרם מעצרו בתחום האלומיניום. הנאשם שלל שימוש בחומרים ממכרים וציין כי הוציא רישיון נהיגה לפני כשלושה חודשים. שירות המבחן מסר כי הנאשם שולב במסגרת צו פיקוח מעצרים בקבוצה טיפולית ל"עצורי בית", הגיע באופן קבוע ונהג לשתף באופן פתוח בהתמודדותו עם "מעצר הבית". שירות המבחן העריך כי הנאשם נתרם במידה מסוימת ממפגשי הקבוצה.

הנאשם לקח אחריות בפני שירות המבחן על ביצוע העבירות, מסר כי לא זיהה את הרכב כרכב משטרתי כי חשב שהרכב שנוסע אחריו מעוניין לפגוע בו, כי נהג בניגוד לכללים משום שחשש לחייו, כי הוא מבין שפעל בקלות ראש ושיכול היה לפגוע בעוברי אורח וכי הוא מצר על התנהלותו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע שאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי, כי המסגרת התעסוקתית מהווה עבורו מקור לביטחון כלכלי, כי הוא לוקח אחריות על מעשיו, כי הוא הצליח בשנים האחרונות לתפקד באופן יציב, וכן שהוא מעוניין לערוך שינוי ולהשתלב בקבוצה טיפולית בתחום התעבורה.



לצד זאת, שירות המבחן התרשם שהנאשם נעדר מסגרת משמעותית חינוכית או תעסוקתית, כי הוא בעל מאפיינים אישיותיים לא בשלים וכן שהוא מתקשה לנטרל את ההשפעה החברתית השלילית שלעיתים הוא נאלץ להתמודד איתה. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום התעבורה.

בשים לב לכלל האמור, ולנוכח המוטיבציה טיפולית שהביע הנאשם, שירות המבחן המליץ על עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית.

טיעוני הצדדים

5. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3.5 ל-6 שנות מאסר ועתרה לעונש של 3.5 שנות מאסר, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי, קנס ופיצוי למתלונן שרכבו ניזוק באירוע.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה הגבוהה בערכים אלו ולחומרת הנסיבות שבהן בוצעו העבירות. בעניין זה הפנתה לזלזול של הנאשם בנציגי החוק, לאופי הנהיגה הפרועה שלו, לסיכון הפוטנציאלי לגוף ולנפש ולסיכון שהתממש בפגיעה בכלי הרכב, לפגיעה בתחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי, לעוצמת הפגיעה ברכב של המתלונן שאיבד שליטה, לכך שהנאשם לא עצר מעצמו אלא נעצר על-ידי חסימה משטרתית ולכך שבחר להמשיך בביצוע העבירות אף שהיו לו מספר הזדמנויות לחדול.

המאשימה טענה כי אין מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן הן בשל כך שהנאשם לא לקח אחריות מלאה על מעשיו והן בשל כך שנתוני השיקום והסיכון שלו אינם מצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם. המאשימה הפנתה לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים הנדרשים במקרה זה, גם בשים לב לעונש המקסימלי הקבוע לצידה של עבירת סיכון חיי האדם.

המאשימה טענה כי יש לדחות את עתירת ב"כ הנאשם לדחות את מתן גזר הדין לצורך שילובו של הנאשם בהליך טיפולי שכן שאלת השיקום היא פחות רלבנטית בעניינו של הנאשם בשים לב לכך שהוא לא נזקק לכל הליך של גמילה או טיפול משל היה מכור לסמים או לאלכוהול.

המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר. ב"כ הנאשם עתר לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה מ-9 חודשים.

בהמשך לכך טען, כי מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה הוא מחמיר ואינו ראוי לנסיבות המקרה בעניינו.

ב"כ הנאשם טען כי על הענישה להתבסס על נסיבות ביצוע העבירה ("העובדות") ולא על כותרת הוראות החיקוק, ובעניין זה הפנה למקרים שבהם נסיבות ביצוע העבירה היו חמורות מאלו שבעניינו וחרף כך יוחסה לנאשמים שם עבירה קלה יותר של מעשי פזיזות ורשלנות.



ב"כ הנאשם עתר לתת בכורה לשיקולי השיקום, לדחות את מתן גזר הדין על מנת לשלב את הנאשם בהליך הטיפול המוצע ולמצות את ההליך השיקומי מול שירות המבחן. לעניין זה הפנה להתרשמות החיובית של שירות המבחן מהנאשם, להתנהלותו הנורמטיבית של הנאשם, לכך שמדובר במעידה חד פעמית, למוטיבציה שהוא מגלה להשתקם, לכך שהוא נעדר עבר פלילי, לסיכויי השיקום ולהמלצה של שירות המבחן לשלבו בקבוצה טיפולית. בהקשר זה התייחס לעמדת המאשימה ביחס לכך ששיקולי שיקום אינם רלוונטיים לנאשם וטען, כי שיקולים אלה אינם רלוונטיים רק למקרים של נאשמים רצדיוויסטים או בעלי התמכרויות אלא גם לנאשמים שמתנהלים באופן נורמטיבי ואשר ההליך השיקומי עשוי לחזק את הצדדים החיוביים באישיותם. כן הוסיף כי שאלת נפקות הליכי השיקום היא אינה בינארית, וכי ניתן לחשוב על סעדים יחסיים.

7. **הנאשם** עצמו מסר כי הוא עובד שלוש שנים, כי מעולם לא ביצע עבירה וכי הוא מצטער על מעשיו.

דין והכרעה

8. סבורני כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובענישה הנוהגת כמפורט להלן.

9. הנאשם פגע בערכים המוגנים של שמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך ושל השוטרים שרדפו אחריו, שמירה על הקניין, שמירה על תחושת הביטחון האישי ושמירה על הסדר ועל שלטון החוק ונציגיו.

10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית. הנסיעה הפרועה של נהגים בעיקר בנסיבות של מרדפים רכובים עם המשטרה הפכה לתופעה נפוצה בכבישי הדרום, ופוגעת בתחושת הביטחון של ציבור משתמשי הדרך. הנאשם לא נשמע להוראות השוטרים, הפגין זלזול בגורמי האכיפה, נמלט מהשוטרים תוך שהוא נוהג במהירות ובפראות ותוך שהוא מסכן ופוגע ברכבים אחרים וגורם להם נזק.

בענייננו הנאשם נעצר בצד הכביש בהוראת שוטר שכרז לו באמצעות מערכת הכריזה אך כשהשוטר ירד מהניידת לעבר רכב הנאשם פתח זה בנסיעה פרועה במהירות גבוהה, חצה רמזורים במהירות, לא נענה לקריאת השוטר שהחל במרדף אחרי רכבו לעצור, נכנס בין שני רכבים בשני הנתיבים השמאליים, פגע בחלקו האחורי של אחד הרכבים וגרם לו לסטות בפתאומיות לחתוך את הנתיב הימני ביותר ולרדת מהכביש תוך איבוד שליטה ובהמשך פגע בצדו האחורי של רכב נוסף עד שנעצר על-ידי השוטר שחסם אותו עם הניידת.

עלהחומרבהרואותהערכאותהשונות עבירות אלוראו למשל דברי כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 10149/08 **מדינת ישראל נ' מוסלמאן** (פורסם בנבו, 24.03.2009), פסקה 8:

"בפסיקה מקיפה ועקבית, שב וחזר בית משפט זה על הצורך לנקוט מדיניות ענישה מחמירה במיוחד ביחס לעבירות שעניינן נהיגה פרועה ונטולת-רסן בכבישי הארץ, המתבצעות תוך סיכון ממשי של חיי אדם - הן של נהגים אחרים בכביש, הן של הולכי רגל, והן של גורמי אכיפת החוק



- הנעשית תוך התעלמות מכללי החוק והבטיחות, ומהוראות וציווי הגורמים המופקדים על אכיפתם. תכליתה של מדיניות ענישה זו לבטא מסר של גמול והרתעה לעבריינים המתפרעים בנהיגה בכבישי הארץ, מסכנים חיי אדם, ונמלטים מגורמי אכיפת החוק אגב סיכונם הם, ולהרתיע עבריינים פוטנציאליים מהתנהגות עבריינית דומה, תוך הבלטת המחיר העונשי שעל העברין לשלם על סיכון חיי אדם הנגרם מהתנהגותו, ועל פגיעתו הקשה בגורמים המופקדים על אכיפת החוק [...] מדיניות ענישה מחמירה זו יושמה בפועל גם על נאשמים חסרי עבר פלילי, וכן במקרים בהם לא נילוו לעבירות סיכון חיי אדם עבירות נוספות, וגם כאשר תוצאתה של נהיגה פרועה אגב הימלטות מאנשי המשטרה נסתיימה בדרך נס ללא פגע".

העונש הקבוע לצדה של עבירת סיכון חיי אדם (20 שנות מאסר) מלמד על החומרה שבה רואה המחוקק עבירה זו. על חלקו של בית המשפט בהתמודדות עם תופעת המרדפים ראו גם דברי כבוד השופט י' עמיתב"פ 1919/22 מקדשי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.8.2022), פסקה 15 (להלן: "עניין מקדשי"):

" אין צורך להכביר מילים על אודות הסכנה הכרוכה במרדף. סכנה לעוברי אורח ולמשתמשים בכביש, וסכנה לשוטרים - הן אלה שדולקים אחר הרכב הנמלט והן אלה שפורסים מחסום כדי לסגור בעד הרכב הנמלט, ולמרבה הצער, אך לאחרונה קיפחו שוטרים את חייהם בעקבות ניסיונות הימלטות ומרדף. כאשר שוטר מורה לאדם לעצור בשולי הדרך - יש לעצור. כך, חלק ופשוט. כאשר אדם נמלט תוך כדי מרדף, הוא מעיד על עצמו שהוא נכון לסכן חיי אדם, ובשפת הרחוב "הוא לא רואה ממטר", והעיקר מבחינתו הוא למלט את עצמו. אכן, ההימלטות היא פעמים רבות "ספונטנית", בהחלטה של שניה, אך הדבר מעיד על הלך החשיבה הבלתי נורמטיבי בעליל של הנמלט [...]

היה זה השופט א' א' לוי שעוד לפני שנים רבות, קיבל את ערעור המדינה ובפסק דין קצר וקולע, כהרגלו, החמיר בעונשו של מי שהורשע בעבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין והעמיד את רף הענישה על ארבע שנים [...] (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (11.11.2004) [...])

לא נס ליחם של הדברים. אדרבה, דומה כי תופעת המרדפים אך החמירה, יצאה מתחומי הנגב ונפוצה בכל הארץ. הצבת מחסום משטרתי הפכה למרבה הצער למלאכה שיש סיכון בצידה, ועל הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם".

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות בענייננו נתתי משקל לנזק שנגרם מביצוע העבירות (הנזקים לשני כלי הרכב שנפגעו, הפגיעה בעבודת גורמי אכיפת החוק והפגיעה בתחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי); לנזק שעלול היה להיגרם מביצוע העבירות לנאשם עצמו, לשוטרים ובעיקר למשתמשים אחרים בדרך; לכך שהעבירות נעברו תחילה בכביש בין עירוני ובהמשך בטבורה של עיר; לכך שהנאשם ניצל את ההזדמנות וברח מהשוטר שירד מהניידת ובא לקראתו לאחר שזה עיכב אותו בשל כך שנהג כשהוא לא חגור בחגורת בטיחות; לפגיעה של הנאשם בשני כלי רכב, פגיעה אשר גרמה לרכב אחד לרדת מהכביש תוך איבוד שליטה על הסיכון הטמון בכך; לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות; לנועזות שבאופן ביצוע העבירות; ל"דבקות" של הנאשם שלא להיתפס על-ידי המשטרה; לכך שהמרדף לא נעצר ביוזמתו של הנאשם אלא רק לאחר שנחסם על-ידי ניידת משטרה זאת חרף כך שהיו לו מספר הזדמנויות קודם לכן לעצור את המרדף ביזמתו.



אציין כי נתתי דעתי גם לכך שלביצוע העבירות לא קדם תכנון, כי המרדף עצמו לא היה מהרף הגבוה של החומרה (כך למשל לא חצה הנאשם רמזורים באור אדום, לא נהג נגד כוון התנועה כפי שלא פעם קורה, לא אילץ רכבים לבלום בפתאומיות או הולכי רגל לקפוץ הצידה כדי לא להיפגע) והמרדף אף לא התאפיין באריכותו. כן נתתי דעתי לכך שכתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרם נזק פיזי למאן דהוא, הגם שאין בנתון זה כדי להוות נתון מכריע שכן בעבירת סיכון חיי אדם הערך המוגן הוא של **מניעת סיכון** לחיי אדם, כך שאין צורך שהסיכון דווקא יתממש כדי להשית עונש הולם בגין פגיעה בערך זה. ראו למשל **עניין מקדשי**, פסקה 13 וההפניה שם.

12. מנעד הענישה בעבירות שבהן הורשע הנאשם הוא רחב ומגוון והוא תלוי נסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי ובשאלה האם שולב בהליך שיקומי, ובעיקר בנסיבות ה"מעשה" לרבות משכו של האירוע, הסיבה לביצוע העבירות ומאפייני האירוע (האם מדובר בנסיעה מסוכנת אגב מרדף משטרי או האם המעשים בוצעו על רקע פלילי או על רקע לאומני), מה מידת הסיכון לחיי אדם (למשל נהיגה ברמזור אדום, או נגד כוון התנועה או במהירות חריגה ביותר או תוך נסיעת "זיגזג" וכיוצ"ב), האם העבירות בוצעו בצוותא עם אחרים, האם נלוו לאירוע ביצוע עבירות נוספות, מקום האירוע והזמן (כביש בין עירוני, כביש סואן או מפותל, טבורה של עיר וכו') ועוד נסיבות שבכוון להשפיע על מידת העונש.

אף שמנעד הענישה בעבירות אלו הוא רחב כאמור ניכרת מגמה של החמרה בפסיקה המבקשת להילחם בתופעה הנהיגה הפרועה המסכנת באופן ממשי את ציבור המשתמשים בדרך ופוגעת בתחושת הביטחון האישי. לעניין זה ראו בע"פ 4538/08 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 13.8.2008), פסקה 9:

"בית משפט זה קבע רמת ענישה גבוהה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה בכביש תוך סיכון מיידי של חיי אדם בנתיב תחבורה ואגב התעלמות מכללי התנועה ומהוראות שוטרים לעצור. חומרת הענישה נובעת הן מהחומרה המופלגת העולה מהתנהגות זו, ומהסיכונים שהיא טומנת בחובה, והן מהתפשטותה של התופעה המסוכנת הזו בכבישי הארץ, באזורים שונים בערים ומחוצה להן".

כן ראו ע"פ 2410/04 **מדינת ישראל נ' אבולקיעאן** [פורסם בנבו, 11.11.2004] בו קבע בית המשפט העליון עונש של 4 שנות מאסר (להלן: "עניין אבולקיעאן"), עונש שנמצא ראוי גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ע"פ 285/13 **מוסטפה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.10.2013) (להלן: "עניין מוסטפה"); ע"פ 3641/14 **מדינת ישראל נ' חסונה** (פורסם בנבו, 2.7.2014)).

להלן תוצג פסיקה במקרים דומים תוך שאציין כבר עתה כי מודע אני לכך שהנסיבות בחלק מהמקרים שונות מאלו שבעניינינו (לחומרה או לקולה), ולכך יינתן המשקל המתאים.

בע"פ 6059/15 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.8.2016) אותו גם צרפה המאשימה, דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוט



בעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש ואי ציות לאור אדום ברמזור והותיר על כנו עונש של 74 חודשי מאסר הכוללים הפעלה של 8 ו-6 חודשי מאסר על תנאי.

במקרה זה הנאשם נסע בפראות במשך זמן לא מבוטל, לא שעה להוראות השוטרים שדלקו אחריו, חצה צמתים על אף האור האדום ברמזור, נהג בנתיב הנגדי, פגע בניידת משטרה, ולא חדל מבריחתו אף לאחר שהתנגש במעקה בטיחות ועזב את רכבו והמשיך בהימלטות רגלית מהמשטרה. בשונה מענייננו מדובר בנסיבות חמורות יותר, בעבירות נלוות נוספות ובנאשם בעל עבר פלילי שלחובתו היו תלויים ועומדים שני מאסרים מותנים שהופעלו במצטבר באופן חלקי.

בית המשפט העליון ציין: "בית משפט זה עמד לא פעם, ולמרבה הצער לעיתים תכופות מידי, על כך שחברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית ובריונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך... בית משפט זה הדגיש את הצורך בהחמרת הענישה שיש להטיל על אלו המורשעים בעבירות מסוג זה, בפרט נוכח הקטל המתמשך בכבישי הארץ והאינטרסים המשמעותיים שנפגעים מבצוע העבירות, כמו גם שכיחות הגבוהה".

בע"פ 1925/14 **עלוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.2.2015), אותו אף צרפה המאשימה, דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם, נהיגה בזמן פסילה והפרעה לשוטרים והותיר על כנו עונש של 5 שנות מאסר.

במקרה זה הסיע הנאשם תושב זר שלא כדין ובהגיעו למחסום משטרה נסע לאחור ונמלט במהירות תוך שהוא מתעלם מניידת משטרה שדלקה אחריו וכרזה לו לעצור. במהלך המרדף, חצה הנאשם מספר רמזורים באור אדום; עבר בפראות מנתיב לנתיב בין מכוניות נוסעות; גרם לנהגים בסביבה לבלום על מנת למנוע תאונה וביצע פניית פרסה שגרמה לניידת לעלות על קו הפרדה בנוי על מנת שלא להתנגש בו והמשיך בנסיעה עם גלגלים מנוקבים עד שנעצר.

בע"פ 3840/21 **חאמד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.3.2022) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, סיוע לגניבת רכב והחזקת מכשירי פריצה לרכב, כניסה ושהייה שלא כדין בישראל ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח והותיר על כנו 56 חודשי מאסר הכוללים 6 חודשי מאסר מותנה שהופעלו.

במקרה זה הנאשם יחד עם אחר נסע בפראות ברכב גנוב והתנגש בניידת משטרה וברכב וגרם לפציעת נוסעיו.

בע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.8.2015) שגם אליו הפנתה המאשימה דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרים בשעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה וללא רישיון נהיגה והותיר על כנו עונש של 50 חודשי מאסר.

במקרה זה הנאשם בהיותו בפסילה נהג נגד כיוון התנועה, לא ציית להוראות השוטרים שקראו לו לעצור בצד, פתח בנסיעה מהירה ופרועה, עקף כלי רכב בצורה מסוכנת, נכנס לצומת מבלי לתת זכות קדימה, חצה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה ועל מדרכות וגרם להולכי רגל לזוז הצידה על מנת לא להיפגע.



בעניין מוסטפה דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועבירות נלוות והותיר על כנו עונש של 44 חודשי מאסר הכוללים חודשיים מאסר על תנאי שהופעלו.

במקרה זה נהג הנאשם תחת השפעת משקאות משכרים ללא רישיון נהיגה ורישיון רכב, נמלט מהשוטרים בנהיגה פראית תוך עליה עם הגלגל על המדרכה, נסיעה מזגזגת, ונסיעה בנתיב הנגדי, עלה על דוקרנים של מחסום משטרה.

בע"פ 4626/20 **גולדשטיין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.4.2021) (להלן: "עניין גולדשטיין") דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם והיזק לרכוש במזיד והותיר על כנו עונש של 36 חודשי מאסר.

במקרה זה הנאשם נמלט ממאבטחים של בית החולים תוך שהוא נוסע בנתיב הנגדי של התנועה ופוגע מספר פעמים ברכבה של המתלוננת. יצוין, כי נאשם זה לא לקח אחריות על מעשיו וניהל הליך הוכחות וכן שהיה לו עבר פלילי משמעותי.

בע"פ 1986/13 **סידגייב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.2.2014) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם, הפרעה לשוטר, איומים, ונהיגה בשכרות והותיר על כנו עונש של 36 חודשי מאסר.

במקרה זה הנאשם שהיה תחת השפעת אלכוהול רדף אחרי המתלוננים ברכבו בנהיגה פרועה תוך החלפת נתיבים במהירות גבוהה, התנגש ברכב המתלוננים וגרם להם לסטות לשול הכביש. הנאשם יצא מרכבו לעבר המתלוננים שנמלטו כשהוא אוחז במקל ובהמשך אף איים על השוטרים שהגיעו למקום.

בע"פ 5981/15 **מדינת ישראל נ' סלוצקי** (פורסם בנבו, 5.7.2016) אליו הפנתה המאשימה קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש ועל זיכוי הנאשם מעבירה של נהיגה בזמן פסילה שיוחסה לו ודחה את ערעור הנאשם על חומרת העונש שהוטל עליו, והעמיד את עונשו של הנאשם על 34 חודשים חלף 24 חודשים שהוטלו עליו.

במקרה זה הנאשם שנהג מבלי שחידש את רישיון הנהיגה שלו ובזמן פסילה ברח משוטר שרדף אחריו עם קטנוע ולא שעה להוראותיו לעצור.

כך לאורך מספר רחובות ובמשך זמן לא מבוטל תוך שהוא מבצע עבירות תעבורה שונות שהיה בהן כדי לסכן את בטיחותם של נוסעים אחרים. בגין כך הורשע במספר עבירות ובכללן בעבירת סיכון חיי אדם.

בית המשפט העליון קבע שמתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט המחוזי סטה מהמקובל, קבע מתחם של 30 עד 60 חודשי מאסר והעמיד את עונשו של הנאשם על 34 חודשים כאמור.

בעניין מקדשי, שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, מעשי פזיזות ורשלנות ועבירות נוספות, נדחה ערעור על עונש מאסר של 26 חודשים תוך שבית המשפט העליון הבהיר כי לעניין העונש אין הבדל משמעותי בין עבירה של חבלה



בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לבין עבירת סיכון חיי אדם והוסיף כי העונש שהושת על הנאשם היה מקל מאוד.

13. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם ובגדרי המתחם נתתי משקל להודאת הנאשם (אף שזה חלק על הנפקות המשפטית שלה בהקשר של העבירה המרכזית שיוחסה לו), ולחסכון היחסי בזמן שיפוטי שנגזר ממנה (לא נוהל הליך הוכחות מלא ולא העידו עדים), לכך שהוא נעדר עבר פלילי, לנסיבותיו האישיות-משפחתיות לרבות לגילו הצעיר, לפגיעה בחירות שחוזה עד עתה ולפגיעה של עונש המאסר בנאשם ובמשפחתו.

לא מצאתי לקבל את עתירת ב"כ הנאשם לעכב את גזירת הדין כדי לאפשר מיצוי של הליך שיקומי אף שאני שותף לעמדתו כי הליכי שיקום אינם ראויים בהכרח לנאשמים רצידיביסטיים או לאלו הזקוקים לטיפול בהתמכרויות. סבורני שאופי העבירות שעבר הנאשם וחומרתן לא מצדיקים היעדרות לבקשה זו, מה עוד ששירות המבחן עצמו לא עתר לדחות את הטענות לעונש כדי לאפשר את המשך שילובו של הנאשם בהליכים שיקומיים כפי שהוא עושה זאת במקרים רבים אחרים.

חזקה על שירות המבחן שהיה פונה בבקשה מתאימה לבית המשפט לו סבר שהיה מקום להמשיך במיצוי הליכי שיקום כאלו ואחרים טרם יגבש עמדתו, ומשלא עשה כן משמע שלא מצא לכך טעם של ממש לצורך גיבוש העמדה.

עוד אציין בהקשר של המלצת שירות המבחן כי יש להתייחס אליה באופן המתאים חרף חשיבותה. המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה. משבית המשפט נדרש בהכרעתו לשיקולים רחבים מאלו ששוקל השירות, דוגמת גמול והרתעה, לבית המשפט הפרוגטיבה שלא לקבל את המלצת שירות המבחן במקרים המתאימים, ועניינו הוא אחד מאותם מקרים.

יחד עם זאת, לנוכח גילו הצעיר של הנאשם, העדר עבר פלילי, לקיחת האחריות ועל מנת לעודד אותו לממש את המוטיבציה שהביע להשתלב בהליך טיפולי במסגרת מאסרו, מצאתי למקם את עונשו ברף התחתון של מתחם העונש אותו קבעתי.

כאן המקום להתייחס גם לטיעון של ב"כ הנאשם על אודות כך שהמאשימה בוחרת מעת לעת להגיש כנגד נאשמים כתב אישום בעבירה של מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338 לחוק העונשין, שהיא עבירה קלה מעבירת סיכון חיי האדם שיוחסה לנאשם, חרף כך שבאותם מקרים נסיבות ביצוע העבירה היו חמורות יותר.

כפי שצוין בפתח גזר הדין, הנאשם ניהל הליך הוכחות על בסיס טענה זו, וטענתו נדחתה. כפי שנקבע בהכרעת הדין (פסקה 12), המאשימה פעלה בהתאם להנחית פרקליט המדינה עת ייחסה לנאשם עבירה של סיכון חיי אדם ולכן אין לקבל את טענת ב"כ הנאשם בהקשר זה, אף במישור גזר הדין.

ב"כ הנאשם לא ביסס טענתו כדבעי והסתפק בהפניה לעובדות של מקרה אחד שלטעמו משקפות חומרה רבה יותר



מאלו שבעניינינו, ואולם כבר נקבע כי:

"לבסוף, ראיתי לדחות את טענת המערער לאכיפה בררנית בעניינו. בעניין זה, נזכיר כי בידי הרשות התובעת שיקול דעת מנהלי רחב בהעמדה לדין, וכי על כתפיו של הטוען לאכיפה בררנית מוטל נטל כבד (ראו: ע"פ 8057/16 שטרימר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 24 (9.8.2017); ע"פ 1717/19 אבו דבעאת נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 16 (5.08.2019)). זאת ועוד, בנסיבות בהן קיימת מדיניות אכיפה מוצהרת של רשות האכיפה והרשות פעלה בהתאם לה, כבעניינינו, הרי שעל הטוען לאכיפה בררנית להראות "חריגה שיטתית ולאורך זמן ממדיניות האכיפה של הרשות" (ראו: ע"פ 3507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 לפסק דינו של השופט ג' קרא (3.12.2020)). התערבות בהחלטת הרשות התובעת בכגון דא, שמורה, אפוא, למקרים חריגים ביותר (עניין שטרימר, בפסקה 24)" (דגש לא במקור, עניין גולדשטיין, פסקה 29).

בשים לב לאופי העבירות שעבר הנאשם סבורני כי יש לתת משקל גם לשיקולי הרתעת היחיד, וזאת לצד שיקול הרתעת הרבים היפה לגזרה זו של עבירות, ודאי בעת הזו בה יש צורך לחזק את המשילות במרחבי הנגב, גם בהקשר של קיום הוראות החוק וציות לגורמי אכיפת החוק.

תמיכה לצורך בהרתעת הנאשם ניתן למצוא גם בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו ממנו עלה כאמור שהנאשם הוא בעל מאפיינים אישיותיים לא בשלים, שהוא מתקשה לנטרל את ההשפעה החברתית השלילית שלעיתים הוא נאלץ להתמודד איתה ובעניינו קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום התעבורה.

לנוכח שיקולי ההרתעה הנדרשים במקרה זה לא נכון היה להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם שנקבע, ואם מצאתי לעשות כן בסופו של יום הרי שהדבר קשור בטעמי השיקום עליהם עמדתי לעיל.

14. לאור כל האמור לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה של מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין או עבירה של סיכון חיי אדם.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שהנאשם לא

עמוד 10



יעבור עבירה של הפרעה לשוטט או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ד. אני פוסל את הנאשם לקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים החל מיום השחרור מהמאסר. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ולחלופין למלא תצהיר מתאים במזכירות בית המשפט לצורך תחילת מניין התקופה.

ה. הנאשם ישלם לכל אחד מבעלי הרכבים שנפגעו פיצוי בסך 2,500 ₪ (סה"כ 5,000 ₪). הפיצויים ישולמו בתוך 8 חודשים מהיום. המאשימה תעביר למזכירות את פרטי בעלי הרכבים בתוך 7 ימים מהיום.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"ב ניסן תשפ"ג, 03.04.2023, בנוכחות הצדדים.